

ZARZĄD PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

00-828 Warszawa, al. Jana Pawła II nr 13

WK/ 801 /2013/EG

Warszawa, dnia 22 MAR 2013

Pan
Zdzisław Wrzałka
Starosta Kielecki
al. IX Wieków Kielc 3
25-516 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 51 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie zasad i trybu sprawowania kontroli przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 63, poz. 586), Wydział Kontroli PFRON przeprowadził w powiecie kieleckim kontrolę problemową w zakresie realizacji ze środków PFRON w latach 2010-2012 ustawowych zadań zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 7, art. 12a oraz art. 26e ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

- dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowania rehabilitacji dzieci i młodzieży realizowanej w ramach ww. zadań,
- zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej,
- przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli z dnia 22.02.2013 r., na podstawie § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie zasad i trybu sprawowania kontroli przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych:

1. W czterech przypadkach wniosek lekarza o skierowanie na turnus rehabilitacyjny nie zawierał pieczęci zakładu opieki zdrowotnej lub gabinetu lekarskiego, co jest niezgodne z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie turnusów”.
2. W przypadku wniosków, które wpłynęły do PCPR przed podjęciem uchwały przez radę powiatu w sprawie podziału środków PFRON, PCPR informował wnioskodawcę o rozpatrzeniu wniosku przez komisję w pierwszej połowie roku, co jest niezgodne z § 5 ust. 8 rozporządzenia w sprawie turnusów, który stanowi, że wnioski rozpatrywane są w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku.
3. W 2010 roku, zgodnie z uchwałą Zarządu Powiatu, priorytetem w dofinansowaniu objęte zostały osoby niepełnosprawne, uczestniczące w projekcie „Równi lecz Różni”, realizowanym przez PCPR w ramach dofinansowania ze środków EFS, co jest niezgodne z § 5 ust. 12 rozporządzenia w sprawie turnusów, zgodnie z którym pierwszeństwo w uzyskaniu dofinansowania mają osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o zaliczeniu do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne oraz osoby w wieku do 16 lat albo w wieku do 24 lat, uczące się i niepracujące bez względu na stopień niepełnosprawności.
4. W dwóch przypadkach PCPR przyznał dofinansowanie opiekunowi osoby niepełnosprawnej, pomimo braku, we wnioskach lekarzy o skierowanie na turnus:
 - w pierwszym przypadku – wskazania wraz z uzasadnieniem konieczności pobytu na turnusie opiekuna (w związku z rezygnacją przez osobę niepełnosprawną z przyznanego dla opiekuna dofinansowania, dofinansowanie nie zostało wypłacone),
 - w drugim przypadku – uzasadnienia konieczności pobytu opiekuna na turnusie. Zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie turnusów, jednym z warunków uzyskania przez osobę niepełnosprawną dofinansowania pobytu na turnusie rehabilitacyjnym jej opiekuna jest uzasadnienie we wniosku lekarza konieczności jego pobytu na turnusie.
5. W dwudziestu trzech przypadkach PCPR nie dochował, wynikającego z § 5 ust. 14 rozporządzenia w sprawie turnusów, terminu na poinformowanie wnioskodawcy o sposobie rozpatrzenia wniosku.
6. Nie wszystkie oświadczenia organizatora turnusu o możliwości uczestniczenia osoby niepełnosprawnej w wybranym przez nią turnusie oraz dokumenty rozliczeniowe zostały opatrzone datą wpływu do PCPR.
7. W pięćdziesięciu przypadkach PCPR przekazał dofinansowanie organizatorom turnusów z naruszeniem terminu wynikającego z § 8 ust. 3 rozporządzenia w sprawie turnusów, zgodnie z którym zobowiązany był do przekazania dofinansowania w terminie 7 dni od dnia otrzymania oświadczenia organizatora turnusu, jednak nie później niż na 7 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu, w tym w trzech przypadkach środki zostały przekazane organizatorowi turnusu po jego zakończeniu.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych:

- w umowach zawieranych z wnioskodawcami, PCPR zobowiązywał wnioskodawcę do zwrotu kwoty dofinansowania w przypadku rozwiązania umowy wraz z naliczonymi odsetkami ustawowymi, co jest niezgodne z art. 49e ustawy o rehabilitacji, zgodnie z którym „Środki Funduszu podlegają zwrotowi w kwocie wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, pobranej w nadmiernej wysokości lub ustalonej w wyniku kontroli

w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości (...) wraz z odsetkami naliczonymi od tej kwoty, od dnia jej otrzymania, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych”.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych:

1. W latach 2010-2012 dorosłe osoby niepełnosprawne, zgodnie z warunkami określonymi w uchwałach Zarządu Powiatu, mogły otrzymać dofinansowanie zakupu komputera w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, tylko w przypadku udokumentowania zaświadczeniem od pracodawcy wykonywania pracy zarobkowej. Ww. warunek jest niezgodny z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 96, poz. 861, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, który stanowi, że o dofinansowanie ze środków Funduszu zadań, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.
2. Wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych nie zawierały nazwy banku i numeru rachunku bankowego, tj. informacji, którą zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia powinny zawierać.
3. Zawierane z wnioskodawcami w 2010 roku umowy dotyczące likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, nie określały warunków zwrotu niewykorzystanych środków Funduszu oraz, w przypadku rozwiązania umowy, informacji o odsetkach, tj. informacji, którą powinny zawierać zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia. Umowy dotyczące likwidacji barier w komunikowaniu się nie zawierały tej informacji również w roku 2011 i 2012.

Przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej:

1. W jednym przypadku brak pisemnego wezwania wnioskodawcy do negocjacji warunków umowy, co jest niezgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (Dz. U. Nr 194, poz. 1403, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie przyznania środków”.
2. W jednym przypadku na protokole z przeprowadzonych negocjacji brak jest daty ich przeprowadzenia, co uniemożliwia stwierdzenie, czy negocjacje zostały zakończone w terminie określonym w § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie przyznania środków oraz czy umowa została zawarta w terminie określonym w § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przyznania środków.
3. W jednym przypadku negocjacje z wnioskodawcą zakończyły się po terminie określonym w § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2011 r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (Dz. U. Nr 62, poz. 317), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie zwrotu kosztów”.
4. W jednym przypadku refundacja została przekazana na rachunek bankowy pracodawcy po terminie określonym w § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zwrotu kosztów.

5. W dwóch przypadkach Starosta Kielecki wystąpił do Państwowej Inspekcji Pracy o wydanie opinii o przystosowaniu do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osoby zatrudnionej na wyposażonym stanowisku pracy, przed otrzymaniem od pracodawcy kopii umowy o pracę zawartej z osobą niepełnosprawną zatrudnioną na refundowanym stanowisku pracy, orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność tej osoby, zestawienia poniesionych kosztów podlegających refundacji oraz kopii dowodów ich poniesienia, co jest niezgodne z § 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (Dz. U. Nr 194, poz. 1404, z późn. zm.).
6. W jednym przypadku dotyczącym umowy nr 2/W/2010 z dnia 22.04.2010 r. dokonywano zmian na dokumentach bez ich parafowania, dotyczy to m.in. daty wpływu pisma złożonego przez wnioskodawcę o wydłużenie terminu realizacji umowy.
7. Pracownik Powiatowego Ośrodka Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych odpowiedzialny za realizację zadania „zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej”, przeprowadzający z upoważnienia Starosty Kieleckiego u pracodawcy kontrole w trakcie realizacji umowy, w protokole z kontroli przeprowadzonej w dniu 14.10.2011 r. oraz w dniu 17.09.2012 r. zapisał, że jedna z osób zatrudniona na zrefundowanym ze środków PFRON stanowisku pracy przebywa na zwolnieniu lekarskim, pomimo, że z dokumentacji sprawy znajdującej się w POZiRON, w tym ze świadectwa pracy wynikało, że osoba ta zatrudniona była do 31.03.2011 r., a na jej miejsce została zatrudniona inna osoba niepełnosprawna.

Przedstawiając Panu wyżej opisane nieprawidłowości wnoszę o:

1. Przestrzeganie zasad, procedur oraz terminów określonych w rozporządzeniach Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia:
 - a) 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694);
 - b) 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 96, poz. 861, z późn. zm.);
 - c) 17 października 2007 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (Dz. U. Nr 194, poz. 1403, z późn. zm.);
 - d) 11 marca 2011 r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (Dz. U. Nr 62, poz. 317).
2. Podjęcie działań mających na celu:
 - a) wyeliminowanie, z wewnętrznych uregulowań dotyczących zasad rozpatrywania wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON, treści które są niezgodne z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) oraz z ww. aktami wykonawczymi;
 - b) uzupełnienie wniosku o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się o pozycję umożliwiającą wnioskodawcy podanie nazwy banku i numeru rachunku bankowego, na które mają zostać przekazane środki PFRON;
 - c) doprecyzowanie w umowach dotyczących likwidacji barier w komunikowaniu się, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu

Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, warunków zwrotu środków Funduszu w przypadku rozwiązania umowy oraz zwrotu niewykorzystanych środków;

- d) wpisywanie na dokumentach daty ich wpływu oraz dokonywanie zmian na dokumentach poprzez przekreślenie, tak aby poprzednia treść była czytelna i umieszczanie przez osobę dokonującą poprawek przy zmienionej treści daty i parafy;
- e) dokonywanie, przez pracowników merytorycznych odpowiedzialnych za realizację zadań dotyczących zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej oraz przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej w czasie kontroli u beneficjentów środków PFRON, rzetelnej weryfikacji dokumentów i opisu poczynionych ustaleń.

Zgodnie z treścią § 22 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie zasad i trybu sprawowania kontroli przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 63, poz. 586), Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oczekuje przedstawienia przez Pana w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, którą należy przesłać za pośrednictwem Wydziału Kontroli PFRON, al. Jana Pawła II 13, 00-828 Warszawa.

Z paszawien

Zastępca Prezesa Zarządu

Jacek Brzeziński